

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

● ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ●
Όργανο όμωνύμου Συλλόγου
Χριστοκοπίδου 12, 105 54 - Αθήνα
www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα: 2103212713
2103212107 - 6986985900
e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

● ΕΤΟΣ 54ο - ΤΕΥΧΟΣ 544 ●
● ΙΟΥΛΙΟΣ 2010 ●

● «Ίδε ό άμνός του Θεού ό αίρων τήν άμαρτίαν του κόσμου» (Ίωάν. α΄ 29) ●

ΧΩΡΑΕΙ Ο ΧΡΙΣΤΟΣ;

Χωρίς Χριστό, Όρθοδοξία = αίρεσις

Ενα τολμηρό έρώτημα: Ό Χριστός έχει σήμερα θέσι στο λεγόμενο Όρθόδοξο χώρο; Τό έρώτημα δέν είναι ούτε κοινότυπο ούτε λαϊκίστικο ούτε προς δημιουργία έντυπώσεων. Είναι ουσιαστικό. Καί προκαλεί όδυνηρή τήν άπάντησι.

Θά μπορούσε ό Ίησοϋς, ως άρχιερεύς, ως ό μόνος άρχιερεύς τής Καινής Διαθήκης, νά μετάσχη σ' ένα άπ' τά πανηγυρικά σημερινά συλλείτουργα; Τόν φαντάζεστε νά φορά ήρισμένα άπ' τά έντυπωσιακά καί προκλητικά άμφια;

Άς μή σπεύσουμε νά πούμε, ότι ό Ίησοϋς είναι ό λειτουργούμενος καί του άρμόζει κάθε λαμπρότητα! Διότι ό Κύριος είναι «ό προσφέρων καί ό προσφερόμενος καί ό διαδιδόμενος».

Η Όρθοδοξία είναι ό Χριστός στους αιώνες.

Άλλ' έρωτάται: Οι λεγόμενοι Όρθόδοξοι δέχονται τόν Ίησοϋ Χριστό καί τό ευαγγέλιό Του, όπως τό έξηγοϋν οι πατέρες τής Έκκλησίας καί όπως τό βιώνουν οι άγιοί τής;

Μήπως ή λεγόμενη δική μας «παράδοσις» συναποτελείται από «έντάλματα» ανθρώπων (Ματθ. ιε΄ 9. Κολοσ. β΄ 22);

● Τήν αίρεσι τήν προκαλεί καί κάποια «όρθοδοξία», πού καταντά θρησκεία τής ρουτίνας καί τής μονοτονίας, καί δέν παραμένει τό τρεχούμενο νερό τής διαρκούς προσφοράς καί άνανεώσεως.

Τό θρησκευτικό κοίμισμα καί ή ψευδαισθησις, ως προς τήν αλήθεια καί τή σωτηρία, δέν μπορεί νά είναι Όρθοδοξία. Κάτι τέτοιο άποκλείεται.

● Όρθοδοξία είναι ή έγρήγορσις στην έξπαλι τής Άλήθειας καί τής Άγιότητας.

● Κάθε παλαιό δέν είναι πάντοτε άπαραίτητα καί καλό καί άναλλοίωτο.

Η Όρθοδοξία παραμένει στην ουσία άναλλοίωτη, καίτοι στή διαχρο-

κή παρουσία της αλλάζει τρόπο προσεγγίσεως και λόγου.

• Η Ὁρθοδοξία δέν εἶναι ἔλλειμματική. Εἶναι τό π λ ή ρ ω μ α , πού δέν ἔχει ἀνάγκη ἀπό σ υ μ π λ ή ρ ω μ α .

Εἶναι τό «σῶμα τοῦ τά πάντα ἐν πᾶσι πληρουμένου» (Ἐφεσ. α' 23). Γι' αὐτό και δέν τῆς χρειάζονται οὔτε ἐσωτερικά ψεύτικα φτειασίδια, οὔτε οἰκουμενιστικά ἀνοίγματα, ἀφοῦ ἔχει οἰκουμενικά φτερουγίσματα.

• Η Ἐκκλησία εἶναι ἡ ἀξιοπιστία τῆς θεολογίας.

Ἡ ἀξιοπιστία τῆς «καινῆς διδαχῆς».

Ἡ ἀξιοπιστία τῆς χάριτος.

Ἡ ἀξιοπιστία, και ὄχι ἡ ἀξιομισθία τῆς ζωῆς. Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος μᾶς καλεῖ νά σφραγίζουμε τό μυστήριο τῆς σωτηρίας μέ τήν ἀξιοπιστία ἐνάρετης ζωῆς. «Ἀξιόπιστοι γενώμεθα περί τήν τοῦ μυστηρίου τῆς σωτηρίας φυλακήν» (Ε.Π.Ε. 23, 296).

Αἵρεσις στήν πρᾶξι

• Ὄταν ἐπιλέγουμε ἄλλο τρόπο ζωῆς ἀπ' τή ζωή τῆς Ἐκκλησίας, ἐρωτᾶται: Δέν εἶναι αὐτό αἵρεσις;

Υπάρχει Ὁρθοδοξία ἀλειτούργητη, ἔξω ἀπ' τήν εὐχαριστιακή σύναξι;

Ὅχι! Τότε πῶς ἐκεῖνος, πού συνειδητά ἐπιλέγει τήν διά βίου ἀλειτούργητη ζωή, συναριθμεῖται μέ τούς χριστιανούς ὀρθοδόξους;

• Ὄταν ἐπιλέγουμε τήν αἰσθητική τοῦ κόσμου και ὄλες οἱ αἰσθήσεις μας συνειδητά κυνηγοῦν και ὑποτάσσονται στόν αἰσθησιασμό, και δέν ἐπιθυμοῦν τόν ἀγιασμό, ἐρωτᾶται: Αὐτό δέν εἶναι αἵρεσις;

Τό τρίπτυχο τοῦ κόσμου, ὅπως ζωγραφίζεται ἀπ' τόν εὐαγγελιστή Ἰωάννη, σκοτίζει τό νοῦ και ἀπομακρύνει τό φῶς τῆς τρισηλίου Θεότητος, δηλαδή: τήν ἀποκάλυψη τοῦ εὐαγγελίου, τήν ἀλήθεια τῆς πίστεως, πούναί και ἀλήθεια τῆς ζωῆς. «Πᾶν τό ἐν τῷ κόσμῳ ἡ ἐπι-

θυμία τῆς σαρκός και ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν και ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρός, ἀλλ' ἐκ τοῦ κόσμου» (Α' Ἰωάν. β' 16).

• Ὄταν ἐπιλέγουμε νά καλύπτουμε ὄλο τό χρόνο τοῦ βίου μέ τά βιοτικά και τίς ὑλιστικές ἐπιδιώξεις, και καθόλου δέν προσφέρουμε χρόνο γιά τήν αἰωνιότητα, ἐρωτᾶται: Αὐτό δέν εἶναι αἵρεσις;

Δέν εἶναι συνειδητή ἐπιλογή τῆς ματαιότητος και τῆς ἀπώλειας;

• Ὁρθοδοξία σημαίνει νά βιώσουμε «θελήματι Θεοῦ τόν ἐπίλοιπον ἐν σαρκί χρόνον» (Α' Πέτρ. δ' 3).

• Ἄν ἤμασταν στή θεωρία και στήν πρᾶξι χριστιανοί ὀρθόδοξοι, δέν θά εὔρισκαν ἔδαφος οἱ ποικίλοι αἰρετικοί.

Στόν κόσμο βρίσκονται οἱ χριστιανοί, γιά νάναί φάροι ὀρθοῦ προσανατολισμοῦ ὄλων τῶν ἀνθρώπων. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος:

«Διά τοῦτο ἡμᾶς εἶασεν ὁ Θεός, ἵνα ὡς φωστῆρες ὦμεν, ἵνα διδάσκαλοι τῶν ἄλλων καταστώμεν, ἵνα ὡς ζύμη γενώμεθα, ἵνα ὡς ἄγγελοι μετά τῶν ἀνθρώπων περιπολῶμεν...

Οὐδεῖς ἂν ἦν Ἕλλην εἰ ἡμεῖς ἡμεν Χριστιανοί, ὡς δεῖ.

Εἰ τά τοῦ Χριστοῦ ἐφυλάττομεν, εἰ ἡδικοῦμεθα, εἰ ἐπλεονεκτοῦμεθα, εἰ λοιδορούμενοι εὐλογοῦμεν, εἰ κακῶς πάσχοντες εὐηγετοῦμεν, οὐδεῖς οὕτω θηρίον ἦν, ὡς μή ἐπιδραμεῖν τῇ εὐσεβείᾳ, εἰ παρά πάντων ταῦτα ἐγίνετο» (Ε.Π.Ε. 23,284).

Μετάφρασις:

Γι' αὐτό μᾶς ἄφησε ὁ Θεός στή γῆ: Γιά νά λάβουμε μέ τή ζωή μας. Γιά νά γινώμαστε δάσκαλοι τῆς ἀρετῆς. Γιά νάμαστε ἡ ζύμη ἐνός νέου κόσμου. Γιά νά περπατᾶμε σάν ἄγγελοι ἀνάμεσα στούς ἀνθρώπους.

Κανένας εἰδωλόατρης (και αἰρετικός) δέν θά ὑπῆρχε, ἂν εμεῖς ἡμασταν χριστιανοί, ὅπως πρέπει.

Ἄν ἐφαρμόζαμε τά λόγια τοῦ Χριστοῦ. Ἄν μᾶς ἀδικοῦσαν και μᾶς ἔβρι-

ζαν κι έμεις αγαπούσαμε τούς έχθρους μας. *Αν μᾶς κακοποιούσαν κι έμεις εύεργετούσαμε τούς αντιδίκους. Τότε κανείς δέν θάταν τόσο θηρίο, ὥστε νά ὀρμᾶ ἐναντία στήν ἀλήθεια.

● *Αν θεωρητικά δεχώμαστε τό ὀρθόδοξο δόγμα, ἀλλά στήν πράξι ἔχουμε περιπέσει σέ σατανικό κῶμα, ἐρωτᾶται: Αὐτό δέν εἶναι αἵρεσις;

Μπορεῖ, δηλαδή, νά μήν εἶναι ἄσχημη αἵρεσις τό νά κατέχουμε τήν ἀλήθεια «ἐν ἀδικίᾳ»; (Ρωμ. α' 18); «*Τά δόγματα πολιτείας χρείαν ἔχει*» (Χρυσόστομος. Ε.Π.Ε. 19,68).

Βίος: Εἰκόνα

Δέν εἴμαστε ἐξ ὀρισμοῦ Ὁρθόδοξοι.

Δέν εἴμαστε, δηλαδή, Ὁρθόδοξοι, μόνο καί μόνο γιατί γεννηθήκαμε σ' αὐτό τό χῶρο.

Εἴμαστε ἐν δυνάμει ὀρθόδοξοι. Ἀνήκουμε στήν Ἐκκλησία. Καί μέ τή χάρι τοῦ Θεοῦ γινόμαστε ἐν ἐνεργείᾳ Ὁρθόδοξοι.

Μιμητές τῶν ἁγίων.

Εἰκόνες τοῦ Χριστοῦ.

Λέει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος: «*Τό ἀρχέτυπον τοῦ βίου αὐτός ἔσο, ὡσπερ εἰκῶν προκείμενος, ὡσπερ νόμος ἔμψυχος, ὡσπερ κανὼν καί ὄρος τῆς εὐζωίας*» (Ε.Π.Ε. 23,330). Μετάφρασις: Νάσαι τό πρότυπο στή ζωή. Θᾶσαι σάν εἰκόνα πρὸς μίμησι. Σάν ζωντανός νόμος. Σάν ὑπογραμμός γιά τήν ὄντως καλή ζωή.

● Ἡ Ὁρθοδοξία δέν εἶναι μουσεῖο μέ εἰκόνες ἡρώων τοῦ παρελθόντος.

Εἶναι στίβος ἀγωνιστῶν ὄλων τῶν αἰώνων, «οἱ διά πίστεως κατηγωνίσαντο βασιλείας» (Ἐβρ. ια' 33).

Τονίζει καί πάλι ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «*Οὐ τοῦτο πίστεως, τό ὁμολογία μόνον πιστεῦναι, ἀλλά καί τά ἔργα ἐπιδεικνυσθαι ἄξια*» (Χρυσόστομος. Ε.Π.Ε. 23, 354). Μετάφρασις: Δέν εἶναι αὐτό μόνο ἡ πίστις, τό νά πιστεύουμε

μόνο ὁμολογιακά, ἀλλά καί τό νά δείχνουμε ἔργα ἄξια τῆς πίστεως.

● Δέν εἶναι ἡ Ὁρθοδοξία ἡ ἐπίδειξις μιᾶς κοσμικῆς λαμπρότητας ἢ ἡ περιφορά κάποιου θρησκευτικοῦ ναρκισσισμοῦ.

Εἶναι ἀπόδειξις μαρτυρίας καί λιτάνευσις τοῦ Σταυροῦ.

Ζωή χωρίς τήν ἐντονη Ἀλήθεια καί τήν ἐμπονη μετάνοια καί τήν ἀγάπη, δέν ἐπιφέρει τήν ἀποκάλυψι τοῦ Θεοῦ. «*Βίος ἀκάθαρτος ἐμποδίζει δόγμασιν ὑψηλοῖς οὐκ ἀφείς τό διορατικόν φανῆναι τῆς διανοίας. ... Χρή πάντων καθαρῶν τῶν παθῶν τόν μέλλοντα θηρᾶν τήν ἀλήθειαν*» (Χρυσόστομος. Ε.Π.Ε. 18, 222). Μετάφρασις: Ἡ βρώμικη ζωή μας στέκει ἐμπόδιο γιά τά ὑψηλά δόγματα, διότι δέν ἀφήνει νά λειτουργῇ ἡ διορατική δύναμις τῆς διανοίας. Ὅποιος ἐπιδιώκη τήν ἀλήθεια, ὀφείλει κά καθαριστῆ προηγουμένως ἀπό τά πάθη.

Κανείς αἰρετικός,

ἂν ἤμασταν ἐμεῖς χριστιανοί

*Από μᾶς, λοιπόν, ἐξαρτᾶται ἐν πολλοῖς, ἂν θά παραμένουν ἄνθρωποι, ἀδελφοί μας, στήν πλάνη, στήν αἵρεσι, στήν ἄγνοια, στή διαφθορά.

● *Αν γίνουμε ἐμεῖς αὐθεντικά ὀρθόδοξοι καί ἀγωνιστές τῆς ἐνάρετης πολιτείας, θά βλέπουν στό δικό μας πρόσωπο τόν Πατέρα ἡμῶν τόν ἐν τοῖς οὐρανοῖς (Ματθ. ε' 16).

● *Αν ταπεινωθοῦμε, ἂν ἀναγνωρίσουμε τό Χριστό σάν Κεφαλή τῆς Ἐκκλησίας καί προσωπικό μας Σωτῆρα, ἂν ἐνωθοῦμε μαζί Του, θά ἔχουμε συναρμολογηθῆ (Ἐφεσ. β' 21. δ 16) στό δικό Του οἰκοδόμημα, κατά τίς παραστατικές εἰκόνες τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου:

«Αὐτός ἡ Κεφαλή, ἡμεῖς τό σῶμα.

Αὐτός Θεμέλιος, ἡμεῖς οἰκοδομή.

Αὐτός Ἀμπελος, ἡμεῖς κλήματα.

Αὐτός ὁ Νυμφίος, ἡμεῖς ἡ νύμφη.

*Αὐτός ὁ Ποιμὴν, ἡμεῖς τὰ πρόβατα.
Ὁδὸς Ἐκείνος, ἡμεῖς οἱ βαδίζοντες.
Ναὸς πάλιν ἡμεῖς, Αὐτός ἔνοικος.
Αὐτός ὁ Πρωτότοκος,
ἡμεῖς οἱ ἀδελφοί.
Αὐτός ὁ Κληρονόμος,
ἡμεῖς οἱ συγκληρονόμοι.
Αὐτός ἡ Ζωή, ἡμεῖς οἱ ζῶντες.
Αὐτός ἡ Ἀνάστασις,
ἡμεῖς οἱ ἀνιστάμενοι.
Αὐτός τὸ Φῶς, ἡμεῖς οἱ φωτιζόμενοι»
(Ε.Π.Ε. 18,232).*

• *Αν διδαχτοῦν οἱ Ὁρθόδοξοι τὸ εὐ-
αγγέλιο!

- *Αν πιστεύσουν στό εὐαγγέλιο!
- *Αν θαυμάσουν τὸ εὐαγγέλιο!
- *Αν ζήσουν τὸ εὐαγγέλιο!

• *Αν ἀποτινάξουν τὸ ζυγὸ τῆς θρη-
σκευτικῆς τρομοκρατίας καὶ ζήσουν τὸ
Χριστὸ τῆς σταυρωμένης ἐλευθερίας!

• *Αν ἀποτοξινωθοῦν ἀπ' τὴν τυπο-
λατρία καὶ λαχταρήσουν τὴν ἐν Πνεύ-
ματι λατρεία!

• *Αν ἀπεξαρτηθοῦν ἀπ' τοὺς θρη-
σκευτικούς συναισθηματισμούς κι ἀπ'
τίς ψευδαισθήσεις, καὶ προσκολληθοῦν
στό ἄρμα τῆς ἐκκλησιαστικῆς σωτηρίας!

• *Αν ἀποσπαστοῦν ἀπὸ κατευθυνό-
μενες εἰκονολατρίες καὶ λειψανολατρί-
ες καί, τιμώντας σωστά εἰκόνες καὶ λεί-
ψανα ἁγίων, μεταμορφωθοῦν οἱ ἴδιοι σέ
Χριστομίμητες εἰκόνες!

• *Αν προσκυνῶντας τίς εἰκόνες τῶν
ἁγίων, τίς «ξεκρεμάσουν» γιὰ νά περπα-
τήσουν οἱ πιστοὶ ὡς ἅγιοι στό σύγχρονο
κόσμο!

Δυὸ θαύματα

Θά ρωτήσετε:

*Αν ὅλα αὐτὰ πραγματοποιηθοῦν, θά
ἔχη μεταβληθῆ ἡ γῆ σέ παράδεισο;

*Ασφαλῶς ὄχι. Δέν θά ἔχη ἐξαλειφθῆ
κάθε αἰρετικό στοιχεῖο, ἀφοῦ ὁ Σατα-
νᾶς δέν ἔχει ἀκόμα καταργηθῆ καὶ θά
ἐργάζεται.

*Ἄλλ' οἱ ἀληθινὰ χριστιανοὶ ὀρθόδο-
ξοὶ θά ἔχουν πετύχει δυὸ θαύματα:

Τὸ ἓνα:

• Θά ὀρθοτομοῦν οἱ ἴδιοι, θά «ὕγαι-
νουν ἐν τῇ πίστει» (Τίτ. α' 13).

• Θά πράττουν «ἃ πρέπει τῇ ὕγαι-
νούσῃ διδασκαλίᾳ» (Τίτ. β' 1).

• Θά εἶναι ὄντως ὀρθόδοξοὶ στό φρό-
νημα.

• Θ' ἀκολουθοῦν τὰ ἴχνη τοῦ Κυρίου
καὶ τῶν ἁγίων. Θά βρίσκονται στήν ὁδὸ
τὴν εὐθεία.

• Θά εἶναι συνειδητὰ ἐνσωματωμέ-
νοι στό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας.

• Καὶ «δι' ἐλπίδος» (Ρωμ. η' 24) θά
εἶναι σεσωσμένοι.

Τὸ ἄλλο:

Θά ἔχουν «ἐκκόψει τὴν ἀφορμὴν τῶν
θελόντων ἀφορμὴν» (Β' Κορ. ια' 12).

Καραδοκοῦν γιὰ ἀφορμὴ ὅσοι εἶναι
εὐσκανδάλιστοι, οἱ προκατελιημμένοι,
οἱ ἀρρωστημένοι στό μυαλό, οἱ «ἀσθενεῖς
τὴν συνείδησιν» (Α' Κορ. ι' 29), οἱ δόλιοι
ἐργάτες. Ζητᾶνε ἀφορμές.

*Ὅσο ἐξαρτᾶται ἀπὸ μᾶς, ἄς μεριά-
σουμε ὅλα τὰ ἐμπόδια, γιὰ νά περάσῃ
ὁ ἀληθινὸς Χριστὸς στίς ψυχές τῶν ἀν-
θρώπων.

*Ὁ γνήσιος καὶ εἰλικρινῆς ἐργάτης
τῆς Ἐκκλησίας ἀγωνίζεται νά κόψῃ ὄχι
μόνο τὰ πάθη του, ἀλλὰ καὶ τίς παραμι-
κρές ἀφορμές γιὰ σχολιασμό, γιὰ σκαν-
δαλισμὸ ἢ γιὰ ἀλλοίωσι τῆς Ἀλήθειας.

Κάθε θυσία ἀξίζει, προκειμένου νά εἶ-
ναι ἀνοιχτός ὁ δρόμος, γιὰ νά περάσῃ ἡ
ιερὴ φλόγα τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ἰησοῦ
Χριστοῦ, τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

*Αρχιμ. Δανιήλ Γ. Ἀεράκης

Θεολογικά θέματα

Λατρεία ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ

Ἡ Ἱερά Σύνοδος στό ἀνακρινωθέν της σχετικά μέ τή γλῶσσα τῆς λατρείας μας, μεταξύ ἄλλων τόνισε, ὅτι ἀρχίζει ἕνας θεολογικός διάλογος. Πάντοτε ὠφελεῖ ἕνας γόνιμος καί σοβαρός θεολογικός διάλογος μεταξύ ὀρθοδόξων, κληρικῶν ἢ λαϊκῶν θεολόγων, πού πιθανόν νά διαφωνοῦν σέ ἐπί μέρους θέματα, ἀλλά τό ἐπίπεδο τῆς συζητήσεώς τους φανερώνει τόσο ἀγάπη στήν Ἐκκλησία, ὅσο καί γνώσι τῶν πηγῶν τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως καί μαρτυρίας.

Ἦδη ἕξι καθηγητές τῶν δύο ἐν Ἑλλάδι Θεολογικῶν Σχολῶν καί ἀρκετοί ἐπίσκοποι ἔχουν δημοσιοποιήσει τίς ἀπόψεις τους. Ἄλλες εἶναι ὑπέρ τῆς μεταγλωττίσεως δυσκόλων λειτουργικῶν κειμένων, ἄλλοι κατά. Ὅλοι ὅμως γράφουν μέ σεμνότητα καί θεολογικά ἐπιχειρήματα.

Παρακάτω δημοσιεύουμε κείμενο τοῦ ὁμοτίμου καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Ἰωάννου Δ. Καραβιδόπουλου.

Αποτελεῖ ἐλπιδοφόρο γεγονός γιά ὄλους μας, ιδιαίτερα γιά τά νεαρά μέλη τῆς Ἐκκλησίας, ἡ πρωτοβουλία φωτισμένων Ἐπισκόπων μας νά μεταφράσουν εὐχές τῆς θείας Λειτουργίας ἢ τῶν ἀκολουθιῶν τῶν Μυστηρίων, στή δημοτική γλῶσσα.

Ἀσφαλῶς αὐτό εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς συνειδητοποίησης τοῦ ποιμαντικοῦ τους διακονήματος καί τῆς εὐθύνης ἐναντι τῶν πιστῶν, πού εἴτε δέν ἀκοῦν τίς εὐχές πού λέγονται «μυστικῶς», ἐνῶ παράλληλα οἱ ψάλτες καλύπτουν τόν ἀντίστοιχο χρόνο μέ ἀργά ψαλτικά μέλη, εἴτε, ἐάν τίς ἀκοῦν, δέν τίς κατανοοῦν.

Τό νά καταλαβαίνουν οἱ πιστοί τά λεγόμενα κατά τή θεία λατρεία, καί ιδιαίτερα κατά τή θεία Λειτουργία, δέν ἀποτελεῖ ἐκλογίκευση τῶν πραγμάτων, ἀλλ' ἀνάγκη συνειδητῆς συμμετοχῆς στά λεγόμενα καί συντελούμενα.

Ἀπό τήν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας ἀπό τά πρῶτα βήματά της ἐντός τῆς ἱστορίας, ἐπέτρεψε ἢ καί στήριξε σθεναρά τή μετάφραση τῶν ἱερῶν κειμένων της, κυρίως τῆς Ἁγίας Γραφῆς, στίς τότε

γνωστές γλῶσσες. Ἄλλ' ιδιαίτερα κατά τήν Τουρκοκρατία δέχτηκε καί τίς μεταφράσεις τῆς Ἁγίας Γραφῆς στή νεοελληνική, ὄχι βέβαια χωρίς ἀντιδράσεις.

Καί εἶναι βέβαια σοβαρή ἡ ἀποψη πολλῶν ἐκκλησιαστικῶν παραγόντων σήμερα, ὅτι πρέπει νά διαφυλάξουμε τή γλῶσσα μας, τήν ἑλληνική, στά λειτουργικά κείμενα, γιατί οἱ λέξεις ἔχουν ἕνα βαθύ καί διαχρονικό νόημα.

Καί βέβαια εἶναι σωστό, ὅτι πολλοί ἀπέχουν ἀπό τή λειτουργική ζωή τῆς Ἐκκλησίας ὄχι ἐπειδή δέν κατανοοῦν τή γλῶσσα της, ἀλλά γιά ἄλλους λόγους, καί ὅτι ἡ μετάφραση δέν ἀποτελεῖ πανάκεια γιά τήν ἐπάνοδό τους στή λατρεία.

Ἄλλά πολύ πιό ἰσχυρό εἶναι αὐτό, πού γράφει ὁ ἀπόστολος Παῦλος στούς Κορινθίους ἐξ ἀφορμῆς τῆς γλωσσολαλίας: «Καί ἐάν ἡ σάλπιγγα δέν ἤχησει τό γνωστό σέ ὄλους προσκλητήριο, ποιός θά ξεσηκωθεῖ σέ πόλεμο; Παρόμοια καί σεῖς, ἂν δέν μιλήσετε μέ λόγια κατανοητά, πῶς θά καταλάβουν οἱ ἄλλοι αὐτά πού λέτε; Θά εἶναι σάν νά μιλάτε στόν ἀέρα» (Α' Κορ. ιδ' 8-9). Καί λίγο πα-

ρακάτω προσθέτει: «Στήν ἐκκλησία προτιμῶ νά λέω πέντε λόγια κατανοητά γιά νά καθοδηγήσω καί ἄλλους στήν πίστη, παρά μύρια λόγια πού κανείς δέν θά τά καταλάβει» (ιδ' 19).

Ὁ μοναχός Μάξιμος Καλλιουπολίτης τόν 17ο αἰῶνα (1638), πού μετέφρασε τήν Καινή Διαθήκη στήν καθομιλουμένη τῆς ἐποχῆς του, σημειώνει:

«Ὁ σκοπός ὄλων ἐκείνων ὁπού ἀναγινώσκονται εἰς τήν ἐκκλησίαν εἶναι διά οἰκοδομήν. Καί ἡ οἰκοδομή εἶναι διά τῆς γνώσεως ἐκείνων, ὁπού λέγονται. Διατί πῶς θέλει πιστεύση τινάς ἤ νά ὑπακούση ἐκεῖνα, ὁπού λέγονται, ἐάν δέν γρικᾶ;».

Ὁ ἀείμνηστος καθηγητής τῆς Λειτουργικῆς στό πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης Ἰωάννης Φουντούλης ἔγραφε τό 1986, συνοψίζοντας τίς ἐργασίες ἐνός Σεμιναρίου, μέ θέμα «Μετάφραση τῆς Ἁγίας Γραφῆς καί Ὁρθόδοξη λατρεία»:

«Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ποτέ δέν δεσμεύθηκε ἀπό καμμία “ιερή γλῶσσα” ἢ μορφή γλώσσας, στήν ὁποία καί μόνη θά μπορούσε νά τελεσθῆ ἡ λατρεία τῆς... Αὐτό ἐπιβάλλει ἡ ἔννοια τῆς “ἐν πνεύματι καί ἀληθείᾳ” λογικῆς λατρείας τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, δηλαδή, τῆς Ἐκκλησίας, πού δέν εἶναι νοητό νά γίνεται ἀπό τόν λαό τοῦ Θεοῦ πρὸς τόν Θεό Πατέρα του, παρά σέ γλῶσσα κατανοητή σ' αὐτόν (τόν λαό), ὅπως εἶναι ἡ μητρική του γλῶσσα...»

Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ μεταφέρεται πρὸς τόν λαό μέ τήν ἀνάγνωση τῆς Ἁγ. Γραφῆς, τῶν λόγων τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, τήν ὑμνογραφία, τά συναξάρια καί τό κήρυγμα. Αὐτά κατά μείζονα λόγο γίνονται καί πρέπει νά γίνονται στή γλῶσσα τοῦ λαοῦ, ὅπως εἶναι θεωρητικά καί πρακτικά ἀντονόητο καί ὅπως δείχνει καί ἡ ἀνέκαθεν πρακτική τῆς Ἐκκλησίας» (Εἰσηγήσεις Δ' Σύναξης Ὁρθοδόξων Βιβλικῶν Θεολόγων. Θεσσαλονίκη 1986, σελ. 241-242).

Κατόπιν τούτων πρέπει νά χαιρετίσει κανείς μέ αισιοδοξία καί πολλές ἐλπίδες

τήν μεταφραστική ἀπόπειρα τοῦ λογίου ἱεράρχη Νικοπόλεως καί Πρεβέζης κ. Μελετίου, ἀπόπειρα μεταφραστική ὄχι τοῦ συνόλου τῆς θείας Λειτουργίας, ὄχι τῶν ἐκφωνήσεων, ἀλλά μόνο τῶν εὐχῶν, πού εἶναι θεολογικά μεστές.

Καί εἶναι μέν σεβαστή ἡ ἔγνοια τῶν Συνοδικῶν Ἀρχιερέων καί πολλῶν ἄλλων, καθώς καί ἡ ἐπιφύλαξή τους γιά τό ἐνδεχόμενο νά ὑπάρξουν πολλές ἀνόμιες μεταφράσεις ἐπί μέρους ἐπισκόπων, πού θά προκαλέσουν ἐνδεχόμενη σύγχυση στοὺς πιστούς.

Ἄλλ' ἐάν δέν ὑπάρξουν ἐν Πνεύματι ἀγίῳ κινούμενοι πρωτοπόροι Ἀρχιερεῖς, δέν ὑπάρχει ἐλπίδα προσέλκυσης τῶν νέων στήν Ἐκκλησία.

Ἡ περίπτωση τοῦ ἀγίου Νικοπόλεως καί Πρεβέζης, ἂν ὄχι τίποτε ἄλλο, τουλάχιστον πρέπει νά μᾶς ὀδηγήσει σέ προβληματισμό, γιά νά ἀποτινάξουμε τόν ἐφησυχασμό καί νά προκαλέσουμε δημιουργικά τίς συνειδήσεις ποιμένων καί λαοῦ.

Σέ τέμπλο παλαιοῦ Ναοῦ στή Χαλκιδική ὑπάρχει εἰκόνα τοῦ Προδρόμου καί Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, μέ φτερά ἀγγέλου.

Ὁ ναός εἶναι τοῦ Ἁγίου Δημητρίου στό χωριό Σταυρός τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἱερισσοῦ. Ἡ δέ εἰκόνα εἶναι ἀρχῶν τοῦ 19ου αἰῶνος, τῶν χρόνων τῆς Τουρκοκρατίας.

Τό ἰδιάζον εἶναι ἡ γλῶσσα τοῦ εἰληταρίου, πού κρατάει ὁ τίμιος Πρόδρομος, ὅπου συνήθως ἀναγράφεται τό «Μετανοεῖτε ἤγγικε γάρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν».

Παραθέτουμε τό κείμενο στό εἰλητάριο, γραμμένο στή γλῶσσα τοῦ λαοῦ. Θυμίζει ὕφος ἀγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ:

«Μετανοεῖτε, νά ὁπού ἐσήμωσεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Λοιπόν γίνεσθε ἄξιοι τῆς μετανοίας καί μὴ ξεθαρρεῖτε. Μὴ λέγετε μέ τήν γνώμην σας πῶς ἔχομεν πατέρα τόν Ἀβραάμ ἢ πῶς εἴμασθε χριστιανοί, διατί νά ἐγώ σᾶς λέγω, ὅτι ἤμπορεῖ ὁ Θεός ἀπό τίς πέτρες νά πλάσει παιδιά εἰς τόν Ἀβραάμ, χριστιανούς εἰς τόν Χριστόν...».

Ὁ Χρυσόστομος γιά τήν ἐλεημοσύνη

Βασίλισσα τῶν ἀρετῶν

«Ἡ ἐλεημοσύνη, ἡ βασίλισσα τῶν ἀρετῶν, ταχέως ἀνάγουσα εἰς τὰς ἀψίδας τῶν οὐρανῶν τοὺς ἀνθρώπους, συνήγορος ἀρίστη. Μεγάλα τὰ πτερὰ τῆς ἐλεημοσύνης· τέρνει τὸν ἀέρα, παρέρχεται τὴν σελήνην, ὑπερβαίνει τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, εἰς αὐτὰς ἀνέρχεται τὰς ἀψίδας τῶν οὐρανῶν».

Ε.Γ.Ε. 30,138

Μετὰφρασις:

Ἡ ἐλεημοσύνη εἶναι ἡ βασίλισσα τῶν ἀρετῶν. Σπεύδει ν' ἀνεβάσῃ τοὺς ἀνθρώπους στίς ἀψίδες τ' οὐρανοῦ. Γίνεται συνήγορος ἀρίστη τοῦ ἀνθρώπου. Μεγάλα εἶναι τὰ πτερὰ τῆς ἐλεημοσύνης. Διαπερνᾷ τὸν ἀέρα, ξεπερνᾷ τὴν σελήνη, ἀνεβαίνει πιό ψηλά ἀπ' τὶς ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου, φτάνει στὰ κράσπεδα τῆς θείας μεγαλειότητας.

Γροσσευχή μαζί μέ ἐλεημοσύνη

«Εἰσέρχη ἐλεηθῆναι. Ἐλέησον πρότερον. Γοιήσόν σοι ὀφειλέτην τὸν Θεόν, καί τότε αὐτόν αἴτησαι. Δάνεισον, καί τότε ἀπαίτη, ἵνα μετὰ τοῦτου λάβῃς. Βούλεται τοῦτο ὁ Θεός, οὐκ ἀποφεύγει. Ἄν μετὰ ἐλεημοσύνης αἴτησ, χάριν ἔχει. Ἄν μετὰ ἐλεημοσύνης ἀπαίτησ, δανεῖζεις καί τόκους λαμβάνεις. Ναί, παρακαλῶ. Οὐκ ἐν τῇ ἐκτάσει τῶν χειρῶν τό ἀκούεσθαί ἐστιν. Ἐκτεινόν σου τὰς χεῖρας, μή εἰς τὸν οὐρανόν μόνον, ἀλλά καί εἰς τὰς τῶν πενήτων χεῖρας. Ἄν εἰς τὰς τῶν πενήτων χεῖρας ἐκτεινῇς τὴν χεῖρα, αὐτῆς ἦψω τῆς κορυφῆς τοῦ οὐρανοῦ. Ὁ γάρ ἐκεῖ καθημένος λαμβάνει τὴν ἐλεημοσύνην. Ἄν δέ ἀκάριπτος ἀνατείνῃς, οὐδέν ὦνησας».

Ε.Γ.Ε. 23,476

Μετὰφρασις:

Μπαίνεις στήν ἐκκλησία γιά νά ἐλεηθῇς. Γροηγουμένως νά ἐλεήσης. Κάνε μέ τὴν ἐλεημοσύνη σου ὀφειλέτη σε σένα τὸν Θεό, κι ὕστερα ζήτησέ Του. Δάνεισέ Του, καί τότε ζήτη Του, ὥστε ὀπωσδήποτε νά πάρῃς τό ζητούμενο. Αὐτό τό θέλει ὁ Θεός, δέν τό ἀποφεύγει. Ἄν παρακαλῆς μαζί μέ τὴν ἐλεημοσύνη, τότε θά πάρῃς τὴ χάρι. Ἄν μαζί μέ τὴν ἐλεημοσύνη ζητᾷς, τότε δανεῖζεις τὸν Θεό καί παίρνεις τοὺς τόκους. Ναί, σέ παρακαλῶ. Δέν σέ ἀκούει ὁ Θεός, ὅταν ἀπλῶς σηκῶνῃς τὰ χέρια σου στήν προσευχή. Ἀπλωσε τὰ χέρια ὄχι μόνο στὸν οὐρανό (προσευχή), ἀλλά καί στὰ χέρια τῶν φτωχῶν (ἐλεημοσύνη). Ἄν ἀπλώνῃς τό χέρι σου στὰ χέρια τῶν φτωχῶν, τότε ἀκουμπᾷς τὴν κορυφή τοῦ οὐρανοῦ. Διότι ὁ καθημένος στὸν οὐρανό, δέχεται τὴν ἐλεημοσύνη. Ἄν ὅμως σηκῶνῃς τὰ χέρια στήν προσευχή καί εἶναι ἄκαρπα, καθόλου δέν ὠφελήθηκες.

ΠΡΟΣΧΩΜΕΝ

Ὁ σκοπός τῆς λατρευτικῆς συνάξεως

Η λέξεις «οικοδομή» συνοψίζει τό σκοπό τῆς λατρευτικῆς συνάξεως. Στήν πρώτη ἐκκλησία τῆς Κορίνθου πολλοί ἐπιζητοῦσαν τά ποικίλα **χαρίσματα**, ὅπως εἶχαν τότε πλούσια ἐκδηλωθῆ, καί μάλιστα φιλονικοῦσαν γιά τήν ἀξία τους! Ἄλλ' ὁ ἀπόστολος Παῦλος τούς τόνισε, ὅτι πρέπει νά προτιμοῦν ὅ,τι εἶναι «πρός οἰκοδομήν τῆς ἐκκλησίας». «Ἴνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομήν λάβῃ» (Α΄ Κορ. ιδ΄ 5). Ἐπειδή φαίνεστε ζηλωτές πνευματικῶν χαρισμάτων, ἐγώ, λέει ὁ Παῦλος, ἔνα ἔχω νά προτείνω: Νά ζητᾶτε καί νά ἐπιδιώκετε ὅ,τι εἶναι γιά τήν οἰκοδομή, γιά τήν ὠφέλεια τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινότητος. «Ἐπεὶ ζηλωταί ἐστε πνευμάτων, πρὸς οἰκοδομήν τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα περισσεύητε» (Α΄ Κορ. ιδ΄ 12).

• Ὅ,τι γίνεται κατὰ τήν ὥρα τῆς λατρείας, πρέπει νά στηρίξη καί νά καλλιιεργῆ πνευματικά. Γιά νά ἐπιτυγχάνεται αὐτός ὁ σκοπός, ὅλα νά λέγωνται κατανοητά. Ἡ **οἰκοδομή** εἶναι τό βασικό καί σήμερα κριτήριο γιά τήν ὀρθόδοξη λατρεία.

• Ἐρωτᾶται: Ὅταν οἱ πρεσβύτεροι καί οἱ ἐπίσκοποι λειτουργοῦν, ἔχουν θέσει ἐκ τῶν προτέρων ὡς βασικό σκοπό νά οἰκοδομήσουν τούς πιστούς, καί φυσικά καί τόν ἑαυτό τους; Μήπως νομίζουμε, ὅτι σκοπός τῆς λατρείας εἶναι νά τηρηθῆ ὅπωςδῆποτε τό **τυπικό**, νά λεχτοῦν τά **γράμματα**, ὅπως, ὅπως, γιά νά... ἱκανοποιήσουμε τόν Θεό ἢ τούς ἁγίους πού γιορτάζουν;

Ἄλλ' οὔτε ὁ Θεός, οὔτε οἱ ἅγιοι ἔχουν ἀνάγκη ἀπ' τά δικά μας γράμματα καί βιβλία καί τυπικά. Ἐμεῖς ἔχουμε ἀνάγκη κι ἀπ' τά γράμματα κι ἀπ' τά πράγματα! Ἐμεῖς πρέπει νά οἰκοδομηθοῦμε καί νά οἰκοδομήσουμε.

Ἄν θέλουμε νά διακρίνουμε τούς ἐπί μέρους σκοπούς τῆς λατρευτικῆς συνάξεως, ἄς ἀνατρέξουμε στό χωρίο τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων, ὅπου φαίνεται καί ἡ **λαχτᾶρα** τῶν πρώτων χριστιανῶν γιά τήν «ὀμοθυμαδόν» σύναξι, ἀλλά καί τό γιατί εἶχαν τή λαχτᾶρα αὐτή: «Ἦσαν προσκαρτεροῦντες τῇ διδασχῇ τῶν ἀποστόλων καί τῇ κοινωνίᾳ καί τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καί ταῖς προσευχαῖς» (Πράξ. β΄ 42). Στά λόγια αὐτά βλέπουμε τό τετράπτυχο τῆς χριστιανικῆς συνάξεως:

• Κοινωνία • Διδαχή • Προσευχή • Θεία Μετάληψις.

1. Συγκεντρώνονταν οἱ χριστιανοί γιά νά ζήσουν τήν **κοινωνία τῆς ἀγάπης**. «Ἐάν ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν, ὡς αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτὶ, κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων» (Α΄ Ἰωάν. α΄ 7).

Ἐνοῖ μεσα στόν κόσμο οἱ χριστιανοί, συνάγονταν στήν ἐκκλησία καί ἐνωθῶν τήν ἀγάπη τῶν οικείων τῆς πίστεως. Ἐνωθῶν ὡς **ἀδελφοί**, ἐνωμένοι σέ ἕνα σῶμα. Στίς σχέσεις τῶν ἁγίων ἐκείνων ψυχῶν ἐπικρατοῦσε ἡ ἀρχή τῶν συγκοινωνούντων δοχείων. Στήν ἴδια στάθμη τά ὑλικά ἀγαθά γιά ὅλους.

• Τήν κοινωνία **πνευματικῶν καί ὑλικῶν ἀγαθῶν** τήν ζοῦσαν κατ' ἔξοχῆν στήν ἱερῆ σύναξι. Ἐκεῖ ἔφεραν τήν τροφή τους καί ὅλοι ἐξ ἴσου τήν μοιράζονταν. Τονίζει δέ ὁ ἀπόστ. Παῦλος τήν **ισότητα**, πού θάπρεπε νά ἐπικρατῆ: «Συνερχόμενοι εἰς τό φαγεῖν ἀλλήλους ἐκδέχεσθε» (Α΄ Κορ. ια΄ 33).

• Στή σύναξι τῆς λατρείας ἱκανοποιοῦνταν καί οἱ ἀνάγκες τῶν **πτωχῶν** ἀδελφῶν, καί μάλιστα τῶν χηρῶν καί τῶν ὀρφανῶν. Ἄλλωστε γιά τό ἔργο αὐτό ἐξελέγησαν ἀπ' τήν πρώτη Ἐκκλησία οἱ **ἐπτὰ διάκονοι** (Πράξ. στ΄ 5).

• Στή σύναξι λειτουργοῦσε καί ἡ περίφημη «**λογία**». Ἡ κοινωνία, δηλαδή, δέν

περιοριζόταν μόνο μεταξύ τῶν μελῶν τῆς τοπικῆς ἐκκλησίας, ἀλλ' ἐπεκτεινόταν καί στά μέλη τῆς καθόλου Ἐκκλησίας, πάντοτε «κατά τὴν ἐκάστου ἰδίαν χρείαν». Ἔτσι οἱ χριστιανοί π.χ. τῆς Κορίνθου ἐνδιαφέρονταν γιά τοὺς χριστιανούς τῶν Ἱεροσολύμων, πού τότε ἦσαν φτωχοί.

Ἡ λογία, ἡ συλλογή χρημάτων γιά τὴ φιλανθρωπία, γινόταν κυρίως τὴν **Κυριακὴ** ἡμέρα, στὴ λατρεία. «Κατὰ μίαν σαββάτων ἕκαστος ὑμῶν παρ' ἑαυτῶ τιθέτω θησαυρίζων ὅ,τι ἂν εὐδοῶται, ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω τότε λογίαι γίνωνται» (Α' Κορ. ιστ' 2). Ἐδῶ στηρίζεται ἡ ἐκούσια προσφορά τῶν χριστιανῶν στὰ **κντία τοῦ ἐλέους**, κατὰ τὴ λατρευτικὴ σύναξι. Οἱ ἀνάγκες τοῦ κοινωνικοῦ καὶ φιλανθρωπικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας εἶναι δέ μεγάλες. Καλύπτονται πάντοτε ἀπὸ τίς **προσφορές** τῶν πιστῶν καὶ ὄχι ἀπὸ πλούσιες «ἐκκλησιαστικὲς περιουσίες».

● Πιστοί, πού προσέρχοντα καὶ δέν ἔχουν διάθεσι ν' ἀδειάσουν τὴν ἀγάπη τους στοὺς φτωχοὺς ἀδελφούς, δέν ὠφελοῦνται καθόλου ἀπ' τὴ σύναξι.

2. Συνάγονταν οἱ χριστιανοί καὶ γιά τὴν **διδασχί**. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, τὸ **κῆρυγμα** εἶναι ἀπ' τὰ πλέον ἀναγκαῖα τῆς λατρείας. Ὁ Κύριός μας πρῶτα δίδαξε καὶ ὕστερα παρέδωσε τὸ Μυστικὸ Δεῖπνο. Τὸ ἴδιο καὶ οἱ Ἀπόστολοι. Τὸ κῆρυγμα τοῦ θείου λόγου ἦταν γιά τοὺς Ἀποστόλους ἡ πρῶτιστη **διακονία**. «Ὁὺκ ἄρεστόν ἐστιν ἡμᾶς καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ διακονεῖν τραπέζαις... Ἡμεῖς δέ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκατερήσομεν» (Πράξ. στ' 2. 4).

● Τὸ κῆρυγμα γιά τὸν Παῦλο εἶναι **ἱερουργία**. «Εἰς τὸ εἶναι με λειτουργόν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὰ ἔθνη, ἱερουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ» (Ρωμ. ιε' 16). Καὶ προτρέπει νᾶναι σωστό τὸ κῆρυγμα. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ἀπὸ τοῦ κηρύγματος ἐπαινεῖ, οὐχ ὅτι ἐκήρυττε μόνον, ἀλλ' ὅτι καὶ ὡς ἔχοῖν, καὶ μετὰ τῆς προσηκούσης σπουδῆς» (Ε.Π.Ε. 19,476). Μετάφρασις: Ἐπαινεῖ τὸν Τιμόθεο, λέγοντας ὅτι κήρυττε, καὶ ὄχι μόνον κήρυττε, ἀλλὰ καὶ κήρυττε ὅπως ἔπρεπε, μέ πολύ ζῆλο.

● Τὸ κῆρυγμα εἶναι «ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ» στὴν Ὁρθόδοξη λατρεία.

● Ἡ **Ἄμβωνας** καὶ **ἀγία Τράπεζα** εἶναι οἱ δύο πόλοι, γύρω ἀπ' τοὺς ὁποίους στρέφεται ἡ Ὁρθόδοξη λατρεία καὶ ζωῆ. **Εὐαγγέλιο** καὶ **ἀγιο Ποτήριο** βρισκονται ἀπαραίτητα στό θυσιαστήριο τῆς συνάξεως, γιά νά τροφοδοτοῦν κληρο καὶ λαό.

«**Πρόσχωμεν**»! Τὸ παράγγελμα τοῦ διακόνου ἢ τοῦ πρεσβυτέρου πρὶν ἀπὸ τὴν ἀκρόασι τῶν ἱερῶν ἀναγνωσμάτων. «Πρόσχωμεν» καὶ πρὶν ἀπ' τὴ μετάληψι τῶν ἀχράντων Μυστηρίων. «**Πρόσχωμεν· τὰ ἅγια τοῖς ἀγίοις**».

Ὅσοι καταφρονοῦν τὸ κῆρυγμα, δέν γνωρίζουν τὴν **ἱερά παράδοσι**, δέν ἀκολουθοῦν τὴ ζωῆ τῆς πρῶτης Ἐκκλησίας. Ζωντανὴ εἶναι ἡ Ἐκκλησία, ὅταν ἔχη θερμομοργούς κήρυκες, ζωντανούς ἄμβωνες, πυρφόρα θυσιαστήρια.

3. Συνάγονταν οἱ πιστοί καὶ γιά τὴν **προσευχή**.

Στὴ σύναξι σύσσωμη ἡ Ἐκκλησία δέεται γιά τίς ἀνάγκες ὄλων. Στὴν πρῶτη ἐπιστολή τοῦ Κλήμεντος Ρώμης πρὸς Κορινθίους σώζεται προσευχὴ μέ τὰ ἐξῆς αἰτήματα: «Ἀξιούμέν σε, Δέσποτα, βοηθόν γενέσθαι καὶ ἀντιλήπτορα ἡμῶν. Τοὺς ἐν θλίψει ἡμῶν σῶσον, τοὺς ταπεινοὺς ἐλέησον, τοὺς πεπτωκότας ἔγειρον, τοῖς δεομένοις ἐπιφάνηθι, τοὺς ἀσθενεῖς ἴασαι, τοὺς πλανωμένους τοῦ λαοῦ σου ἐπίστρεψον. Χόρτασον τοὺς πεινῶντας, λύτρωσαι τοὺς δεσμίους ἡμῶν, ἀξανάστησον τοὺς ἀσθενοῦντας, παρακάλεσον τοὺς ὀλιγοψυχῶντας...».

Παρόμοια αἰτήματα συναντᾶμε καὶ στὴ Λειτουργία τοῦ Μεγ. Βασιλείου. Ὅλοι ἱκετεύουμε γιά ὄλους καὶ γιά ὄλα.

Γνωριμία με τόν ΠΑΥΛΟ

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β' ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Ἀγάπη καί μετάνοια

Β' Κορ. β' 6-8

Ἀρκετό τό ἐπιτίμιο (στ. 6)

Φερε τό ἐπιθυμητό ἀποτέλεσμα ἡ παρέμβασις ἀγάπης τοῦ Παύλου στό πράγματα τῆς ἐκκλησίας τῆς Κορίνθου, ἰδίως στό θέμα τοῦ αἰμομίκτη. Οἱ χριστιανοί, ὡς σύναξις, κινήθηκαν καί ἐπέβαλαν τό ἐπιτίμιο στόν σκανδαλοποιό. Ἄλλά κι ἐκεῖνος δέν ἄντεξε τήν ἀποκοπή του ἀπ' τό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας καί προτίμησε ν' ἀποκοπῆ ἀπό τό σῶμα τῆς ἁμαρτίας.

Ἄ Παῦλος δέν ἀσχολεῖται ἄλλο μέ τό θέμα. Ὅταν γιαιρευτῆ μιά πληγή, παύουμε ν' ἀσχολούμαστε μ' αὐτήν, χωρίς αὐτό νά σημαίνει, ὅτι δέν θάχουμε τό νοῦ μας γιά τυχόν ὑποτροπή. Ἄρκετή ἡ ποινή στόν ἐκτραπέντα αἰμομίκτη. Τό φάρμακο ἔπιασε. Λέει στόν ἐπόμενο στίχο: «*Ἰκανόν τῷ τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία αὐτῆ ἢ ὑπό τῶν πλειόνων*» (στ. 6). Ἀπόδοσις στήν ἀπλοελληνική: «*Εἶναι γι' αὐτόν ἄρκετή αὐτή ἡ τιμωρία, πού τοῦ ἐπέβαλαν οἱ πολλοί (τά μέλη τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινότητος)*».

● Ὑπῆρξε κάποια τιμωρία γιά τόν αἰμομίκτη. Κάποιο ἐπιτίμιο. Ἀποκόπηκε γιά λίγο ἀπ' τό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας.

Ἄ σκοπός τῆς ἐκκλησιαστικῆς τιμωρίας δέν εἶναι ἡ θλίψις, πολύ περισσότερο ἡ ἐκδίκισις, ἢ ἡ ἀπώλεια τοῦ τιμωρηθέντος. Σκοπός εἶναι ἡ σωτήρια μετάνοια. Αὐτή ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα ὄχι τό θάνατο, ἀλλά τή ζωή. Αὐτή εἶναι ἡ χριστιανική ἠθική τῆς ποινῆς, πού ἐπαληθεύεται ἀπ' τόν ἀπόστολο Παῦλο καί στήν περίπτωσι τοῦ αἰμομίκτη τῆς Κορίνθου.

● Ὑπερβολές, ἀνοχή ἢ σκληρότητα, ἢ κακή χρησιμοποίησις τῆς ποινικῆς ἐξουσίας τῆς Ἐκκλησίας, θά ἦταν μιά παγίδα τοῦ Σατανᾶ, ὅπως σαφῶς λέει σέ ἐπόμενο στίχο (11) ὁ

Παῦλος. Μόνο, ἂν οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας ὀδηγοῦνται ἀπό τό Πνεῦμα τό Ἅγιο, θ' ἀποφύγουν αὐτό τόν πειρασμό.

Ἄ ἀπόστολος Παῦλος, σ' ὄλες τίς Ἐπιστολές του, προτάσσει τήν προθυμία τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι ἔτοιμος νά συγχωρήσῃ. Κι ἐδῶ, ὅταν βεβαιώνῃ, ὅτι θά δοθῆ ἡ συγχώρησις στόν αἰμομίκτη καί παρακαλῆ γι' αὐτό καί τήν τοπική Ἐκκλησία νά κάνῃ τό ἴδιο, σημαίνει, ὅτι ἔχει ἐξασφαλισθῆ ἡ συγχώρησις ἀπ' τόν Θεοῦ.

● Ὅταν ἐξασφαλίζεται ἡ συγχώρησις ἀπ' τόν Ἄγαθό Θεο, ὀφείλουν καί οἱ χριστιανοί νά προσφέρουν καί τί δική τους συγγνώμη.

Ἄν οἱ χριστιανοί, ὡς σύναξις, δέν εἶναι συγκαταβατικοί στόν μετανοοῦντα ἀδελφό τους, τότε ἀνοίγουν τό στόμα τοῦ Διαβόλου νά τόν καταβροχθίσῃ, καί τήν πόρτα τῆς κολάσεως γιά νά τόν ὑποδεχθῆ. Ἄ Διάβολος κάρδοκεῖ, νά κερδίσῃ μιά ψυχή:

● Πρῖν ἀπ' τήν ἁμαρτία, μέ τήν παγίδα τῶν πειρασμῶν.

● Μετά τήν ἁμαρτία, μέ τήν παγίδα τῆς ἀπελπισίας.

Ἄ κίνδυνος τῆς ἀπελπισίας (στ. 7)

Στήν πρώτη περίπτωσι κραταί σμικροῦν-τικό φακό καί ἐλαχιστοποιεῖ τήν ἁμαρτία. Στή δεύτερη κραταί μεγεθυτικό φακό καί μεγαλοποιεῖ καί τραγικοποιεῖ τήν ἁμαρτία, μέχρι νά σκοτεινιάσῃ τελείως ὁ ὀρίζοντας καί νά καθῆ κάθε ἡλιαχτίδα, κάθε ἐλπίδα.

Ἄ Παῦλος θέλει νά προλάβῃ τό δεύτερο, τό καί χειρότερο, κακό. «*Ὡστε τοῦναντίον μᾶλλον ὑμᾶς χαρίσασθαι καί παρακαλέσαι, μήπως τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ καταποθῆ ὁ τοιοῦτος*» (στ. 7). Ἀπόδοσις στήν ἀπλοελληνική: «*Ὡστε πρέπει μᾶλλον νά τόν συγχωρήσετε,*

γιά νά μή καθή από υπερβολική λύπη, γιά νά μή τόν καταπιή ὁ δαίμονας τῆς ἀπελπισίας».

● Ὁ ἱερός Χρυσόστομος φέρνει ὡς παράδειγμα τόν Ἰούδα. Μεταμελήθηκε. Δέν μετανόησε. Ἐκλείσει τήν πόρτα τῆς ἐλπίδας, τήν πόρτα τῆς συγχωρήσεως, τήν πόρτα τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν.

Σίγουρο εἶναι, πῶς, ἄν ὁ ἴδιος περνοῦσε τήν πόρτα τῆς μετανοίας καί ἔπεφτε στά πόδια τοῦ Ἐσταυρωμένου ζητώντας συγγνώμη, οἱ λοιποὶ Ἀπόστολοι θά ἄνοιγαν τήν πόρτα τῆς ἀγάπης. Παρά τήν πρώτη ἐπιφυλακτικότητα καί διστακτικότητα, θά τόν ξαναδέχονταν στούς Ἀποστολικούς κόλπους (Ε.Π.Ε. 19,134).

● Ἡ εἰκόνα τοῦ διαβόλου ὡς θηρίου, πού παραδοκεῖ νά καταβροχθίσῃ ἀνθρώπινες ὑπάρξεις, εἶναι συκνή στή Γραφή. Λέει π.χ. ὁ ἅπ. Πέτρος: «Ὁ διάβολος ὡς λέων ὠρυόμενος περιπατεῖ ζητῶν τίνα καταπιῆ» (Α΄ Πέτρ. ε΄ 8).

Γιά τόν Παῦλο ἐπετεύχθη τό ποθητό. Ὁ παρεκτραπεῖς, ὁ αἰμομίκτης, ταπεινώθηκε. Συναισθάνθηκε τήν ἁμαρτία του καί μετανόησε.

● Ἡ εἰλικρινής μετάνοια καί ἐξομολόγησις σβήνει κάθε παρεκτροπή. Ἄς μή λησμονοῦμε ὅμως, ὅτι κάποτε συμβαίνουν παρεκτροπές, πού τόσο πολύ ὄχι μόνο τραυματίζουν, ἀλλά καί θανατώνουν πνευματικά τόν ἄνθρωπο, ὥστε ἡ ψυχή του νά καθίσταται ἀδρανής γιά μετάνοια.

Τί θά γίνῃ ὅμως, ὅταν καί οἱ στοργικότεροι ἔλεγκοι καί οἱ σοφότερες συμβουλές καί οἱ ἰσχυρότερες προειδοποιήσεις τοῦ Θεοῦ, ἀντί νά μᾶς ἀρπνίζουν γιά τὰ ἁμαρτήματά μας, μᾶς σκληραίνουν (ιδεῖ καί Ἀποκ. ιστ΄ 10), ἀκόμα καί μᾶς ξεσηκώνουν ἄγρια;

Ἐδῶ εἶναι ἓνα φρικτό σημεῖο τῆς ἀνθρώπινης τραγωδίας.

Ἄγαπῃ στόν μετανοοῦντα (στ. 8)

Ὅπου ὑπάρχει κατά Θεόν μετάνοια, κατά Θεόν λύπη, ἐκεῖ ὁ Θεός στέλνει τήν εἰρήνη Του. Καθουσιάζει τήν ταραγμένη συνείδησι. Παρηγορεῖ τή συντετριμμένη ψυχή.

Σέ ἀπόγνωσι καί ἀπελπισία ὀδηγοῦνται μόνο οἱ ἄνθρωποι, πού δέν ἔχουν τήν πίστι στό Σταυρό· τήν πίστι στήν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἀπολύτρωσι καί σωτηρία. Κανένα βάρος ἐνοχῆς δέν μπορεῖ νά υπερνικήσῃ τήν πίστι στό Χριστό τῆς ἀφέσεως.

Ὅσοι ἀπελπίζονται, ἔχουν χαλαρή ἢ καθό-

λου σχέσι μέ τήν ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ, πού θέλει «πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι» (Α΄ Τιμ. β΄ 4).

Ἄφου, λοιπόν, ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ τὰ πάντα συγχωρεῖ, ὅταν συναντήσῃ τή μετάνοια τοῦ ἀνθρώπου, γιατί οἱ ἄνθρωποι, συναμαρτωλοί ὄντες, δείχνουμε κάποτε σκληρότητα καί δέν καμπτόμαστε μπροστά στά δάκρυα τοῦ ἀδελφοῦ πού μετανοεῖ; Γι' αὐτό ὁ Παῦλος παρακαλεῖ τούς Κορινθίους νά δείξουν χριστιανική ἀγάπη. «*Διό παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι εἰς αὐτόν ἀγάπην*» (στ. 8). Ἀπόδοσις στήν ἀπλοελληνική: «*Γι' αὐτό σᾶς παρακαλῶ νά τοῦ δείξετε πραγματική ἀγάπη*».

● Συνήθως τὰ δύο ἄκρα παρατηροῦνται στό λεγόμενο χριστιανικό κῶρο.

Τό ἓνα: Ἡ ἀνοχή καί ἡ δικαιολογία τῆς ἁμαρτίας.

Τό ἄλλο: Ἡ σκληρότητα καί τό ἄτεγκτο. Μέ τίποτα δέν θέλουν νά δεχτοῦν τή μετάνοια καί τήν ἀλλαγὴ τοῦ ἄλλου. Ἐχουν κολλήσει στό μαῦρο του παρελθόν. Δέν μποροῦν νά δοῦν τό φωτεινό παρόν, πού τό φωτίζει ἡ συγγνώμη τοῦ προβολέα τοῦ Σταυροῦ.

● Ὁ Παῦλος ξέρει νά ἐλέγῃ, ἀλλά ξέρει καί νά συγχωρῇ. Αὐτονόητα γιά τόν ἴδιον.

Προκειμένου ὅμως νά συμφωνήσουν μαζί του καί οἱ ἄλλοι, παρακαλεῖ. Θά μπορούσε νά παραγγείλῃ. Αὐθεντία ἦταν ὡς Ἀπόστολος.

Ἄλλ' ὄχι! Ἡ δική του ἀπόφασις θέλει νάχη καί τή σύμφωνη γνώμη τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας.

● Πόσο δημοκρατικά διοικεῖ ὁ Παῦλος! Δέν ὑπερισχέει ἡ ψήφος τοῦ ἑνός, τοῦ «*Πρώτου*», ὅπως θά λέγαμε σήμερα στήν ἐκκλησιαστική γλῶσσα. Ἰσχύει ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐκκλησίας, κλήρου καί λαοῦ. Λέει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «*Διό παρακαλῶ ὑμᾶς*». *Οὐκέτι ἐπιτάττει, ἀλλά παρακαλεῖ, οὐκ ὡς διδάσκαλος, ἀλλ' ὡς ὁμότιμος, κἀκείνους ἐπὶ τοῦ θρόνου καθίσας τοῦ δικαστικοῦ, ἑαυτὸν ἔστησεν, ἐν τάξει συνηγόρου*. Ἐπειδὴ γάρ κατάρθωσεν ὅπερ ἐβούλετο, ἀπλήστως ὑπὸ χαρᾶς τῇ ἱκετηρίᾳ κέχρηται» (Ε.Π.Ε. 19,136).

Μετάφρασις: «Γι' αὐτό σᾶς παρακαλῶ». Δέν προστάζει, ἀλλά παρακαλεῖ. Ὅχι σάν δάσκαλος, ἀλλά σάν ἰσότιμος. Ἄφου ἔβαλε ἐκείνους νά καθίσουν στό θρόνο τό δικαστικό, ἔθεσε τόν ἑαυτό του στή θέσι τοῦ συνηγόρου. Ἄφου, δηλαδή, πέτυχε αὐτό πού ἤθελε, χρησιμοποίησε τήν παράκλησι μέ μεγάλη χαρά.

17 Ἰουλίου - Μαρίνης παρθενομάρτυρος

Η ἁγία Μαρίνα εἶχε ὡς ἄρραβῶνα, ὡς δαχτυλί-
δι, τὴν πιὸ ὁμορφὴ ἀγάπη. Ἀγάπησε τὸν Ἰη-
σοῦ Χριστό τόσο, ὥστε τὸν ἔκανε ἀποκλειστι-
κό **Νυμφίο** της. «*Τῷ νυμφίῳ Χριστῷ, ἔρωτι τῆς
καρδίας σου ἀπὸ βρέφους σεμνὴ πυρποληθεῖσα,
ἔδραμες, δορκάς ὡς διψῶσα πηγαῖς ἀειρῦτοις*»
(οἶκος ἑορτῆς). Ζαρκάδι τοῦ Χριστοῦ, ἔτρεχε κοντά
Του, γιὰ νὰ ξεδιψᾷ τὴ δίψα τῆς ψυχῆς της.

Ἐρωτᾶται:

— *Θά θέλατε στὸ σπίτι σας νὰ ἔχετε μιά ἁ-
γία Μαρίνα; Ἐνα κορίτσι ὁμορφο, πού ἂν καὶ
θά μποροῦσε νὰ γίνῃ ἡ εὐτυχέστερη νύμφη, νὰ
κλείνεται στὴ φυλακῆ;*

Σήμερα τοὺς χριστιανούς, πού δέν μετέ-
χουν σὲ κοσμικὲς διασκεδάσεις καὶ δέν χρησι-
μοποιοῦν ἄτμια μέσα γιὰ πλουτισμό, τοὺς ὀ-
νομάζουν «**κοροῖδα**». Εἰρωνεύονται:

— *Κοροῖδο εἶσαι; Ἐσὺ θ' ἀλλάξῃς τὴν κοι-
ωνία; Γλέντα τὴ ζωῆ. Εἶπαμε νᾶχῃς κάποια
σχέσι μὲ τὴν Ἐκκλησία, μὰ σὺ τό παρόκανες...
Μὴν εἶσαι βλάκας. Τὰ κοροῖδα θυσιάζονται...*

Τὰ κοροῖδα! Δηλαδή, κοροῖδο ἦταν ἡ ἁγία
Μαρίνα, πού θυσιάστηκε. Τό ἴδιο καὶ ἡ ἁγία
Παρασκευή καὶ ἡ ἁγία Βαρβάρα καὶ ὁ ἅγιος
Ἐλευθέριος καὶ ὁ ἅγιος Τιμόθεος καὶ ὄλοι οἱ
νέοι, πού τὰ νιάτα τους τὰ πρόσφεραν στὸ
Χριστό; Κοροῖδο κι Ἐκεῖνος, πού θυσιάστηκε
πάνω στὸ Σταυρό!

Δέν εἶναι ὁμως κοροῖδο ὁ ἅγιος. Καὶ μάλι-
στα ὁ μάρτυρας, ὅπως ἡ ἁγία Μαρίνα, πού εἶ-
ναι καὶ λέγεται καὶ **μεγαλομάρτυς** καὶ **παρθε-
νομάρτυς**. Τρία τὰ βασικά της χαρίσματα:

● Τό ἕνα: Ἡ **ἀγάπη** στὸ Χριστό γεννάει τὴν
παρθενία. Ἦταν παρθένος ἡ ἁγία Μαρίνα.

Μετά τὴν παρακλή τῶν πρωτοπλάστων τό
περιστέρι τῆς παρθενίας ἔφυγε, κυνηγημένο
ἀπ' τὴ σαρκική ἐπιθυμία. Μετά Χριστόν ἐπέ-
στρεψε καὶ ἡ ἐξόριστη ἀρετὴ τῆς παρθενίας.

Ἄντρες καὶ γυναῖκες ζοῦν τὴν παρθενία.
Παράδοξο καὶ ἀπίστευτο φαίνεται σ' ὅσους
δέν ἔχουν νιώσει τό **θεῖο ἔρωτα**, τὴν ἀγάπη στὸ
Χριστό, πού γεννάει τὴν παρθενία.

● Ἄλλο χάρισμα τῆς ἁγίας Μαρίνας: Ἡ **ἀ-
γάπη** **στοὺς ἀνθρώπους**. Ὁ μάρτυρας ἔχει καὶ
τὶς δυὸ ἀγάπες, καὶ τὴν ἀγάπη στὸ Χριστό καὶ
τὴν ἀγάπη στοὺς ἀνθρώπους.

Χριστιανός, πού τὴν πίστι τὴν κρατᾶ δικό
του μόνο προνόμιο καὶ δέν τὴν μεταδίδει καὶ
σὲ ἄλλους, δέν εἶναι χριστιανός.

Κανένα μάρτυρα δέν θά εἶχαμε, ἂν τό στό-
μα παρήμενε κλειστό. Ὅλοι οἱ μάρτυρες βασι-
νίστηκαν, διότι μιλοῦσαν, διότι **ὠμολογοῦσαν**,
διότι μετέδιδαν τὴν ἀλήθεια. Τοῦ **μαρτυρίου**
προηγείται ἡ **μαρτυρία**. Κάποτε δὲ ἡ μαρτυρία
εἶναι μαρτύριο, καὶ τό μαρτύριο, μαρτυρία.

● Τό τρίτο χάρισμα τῆς ἁγίας Μαρίνας: Εἶχε
εὐλογημένη ἐξάρτησι, τὴν ἐξάρτησι τῆς ἐλευθερίας.
Ἡ λέξις «ἐξάρτησις» σήμερα προκαλεῖ φρίκη, διότι
ὁ νοῦς μας πηγαίνει στὰ ναρκωτικά.

Καταστρεπτικὴ ἐξάρτησις. Καὶ δέν εἶναι ἡ μό-
νη. Κάθε προσκόλλησις σὲ ἁμαρτωλά πάθη εἶναι
ἐξάρτησις θανάσιμη. Τό τοιγάρο π.χ. εἶναι ἐξάρτη-
σις, ἀφοῦ ὁ καπνιστὴς δηλώνει ἀδυναμία νὰ «*τό κό-
ψη*». Ὁ σαρκικός δεσμός ἐξω ἀπ' τό γάμο εἶναι ἐξάρ-
τησις. Ἡ φιλαργυρία εἶναι ἐξάρτησις.

Κάθε τι, πού μειώνει στὸ ἐλάχιστο τὴν ἀντίστα-
σι τῆς ἐλευθερίας μας, εἶναι ἐξάρτησις, ἀφοῦ μᾶς ὀ-
δηγεῖ στὴ σκλαβιά.

Ἡ μόνη ἐξάρτησις τῶν ἁγίων εἶναι ὁ ἱερός καὶ
στερρός **δεσμός** τους μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Κι ὅποι-
ος ἔχει καὶ ζῆ τὸν Χριστό, αὐτός εἶναι **ἐλεύθερος**.

Γιὰ τὴν ἁγία Μαρίνα ἡ ἐξάρτησις τῆς ἀγάπης
μεταφραζόταν σὲ ἐξάρτησι ζωῆς. Ὁ **νοῦς** της εἶχε
προσκολληθῆ στὰ μέλλοντα. Τό **βλέμμα** της εἶχε
προσκολληθῆ στὸν οὐρανό. Ἡ **ζωή** της εἶχε γίνῃ
ἐξάρτημα τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Νὰ πῶς ζοῦν
οἱ χριστιανοὶ στὴ γῆ, κατὰ τὸν ἱερό Χρυσόστομο:
«*Τῶν παρόντων παρορῶντες, τῶν μελλόντων ἐχῶ-
μεθα. Καὶ τῆς ἐκείνων ἐκκρεμώμεθα ἀπολαύσεως,
καὶ ἐν γῆ βαδίζοντες τῷ πόνῳ ἐν οὐρανοῖς διατρί-
βωμεν*» (Ε.Π.Ε. 23,236-238).

Ὅποιος ἐξαρτᾶται ἀπ' τὸν οὐρανό, αὐτός βαδί-
ζει σωστά καὶ χαρούμενα στὴ γῆ.

π. Α. Α.

Ἐλεύθεροι

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΙ

Χάρισμα καὶ δωρεά

Η χάρις τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ πηγή καὶ τῆς θυσιαστικῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, ἀλλά καὶ τῆς ἐνάρετης ζωῆς τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν. Σάν ἦρθε ὁ Χριστός στον κόσμο, φανερώθηκε ἡ μεγάλη δωρεά τοῦ Θεοῦ, πού καλεῖται χάρις. «Ἐπεφάνη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις» (Τίτ. β' 11). Δηλαδή: «Φανερώθηκε ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι σωτηρία γιά ὅλους τοὺς ἀνθρώπους».

• **Χάρις!** Ὡραία Παύλειος λέξις, πού ἐκφράζει τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ.

Γιά νά νοήσουμε τό βάθος καὶ τό πλάτος τῆς, ἄς δοῦμε τρεῖς κύριες ἔννοιές τῆς:

• **Ἡ μιά:** Ἡ προέλευσις τῆς χάριτος. Πρόκειται γιά τὴν ἄκτιστη ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ, πού δίνει τὴν ἀγάπη Του στοὺς ἀνθρώπους ὄχι χρεωστικά, ἀλλά χαριστικά. Δέν μᾶς χρωστᾶ. Ὅλα ξεκινοῦν ἀπ' τὴν ἀπερίγραπτη ἀγάπη Του.

• **Ἡ ἄλλη:** Ὁ τρόπος προσφορᾶς τῆς

σωτηριώδους ἀγάπης. Δίδεται δωρεάν. Σωζόμαστε «δωρεάν». Ἐκεῖνος πλήρωσε γιά μᾶς. Ἐμεῖς ἀπλῶς Τόν εὐχαριστοῦμε καὶ Τόν δοξολογοῦμε «ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγήτῳ δωρεᾷ τοῦ Χριστοῦ» (Β' Κορ. θ' 15).

Ἡμασταν ἄξιοι μυρίων τιμωριῶν καὶ κολάσεων. Κι Ἐκεῖνος παραγράφει ὅλα τὰ ἐγκλήματά μας. Μᾶς ἀπαλλάσσει ἀπὸ ὅλα τὰ χρέη μας καὶ μᾶς καλεῖ κοντά Του.

• **Ἡ τρίτη:** Ἡ κατάληξις τῆς. Ξεκινᾷ ἀπ' τὴν ἐνέργεια τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, προσφέρεται δωρεάν καὶ ἐκδηλώνεται ὡς χάρισμα.

Τὰ χαρίσματα, μικρά ἢ μεγάλα, καὶ μάλιστα ἐκεῖνα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἶναι καρποὶ τῆς χάριτος.

Ὅχι μόνο συγχωρεῖ τὰ ἀμαρτήματά μας ὁ Κύριος τῆς χάριτος, ἀλλά καὶ μᾶς βραβεύει. Μᾶς καθιστᾷ μέλη τῆς βασιλείας Του. Καὶ μᾶς χαρίζει μιά νέα ζωή.

Σ' ἓνα κόσμο κερδοσκοπικό, μόνο ἡ λέξις «χάρις» εἶναι ἡ πιὸ ἀνατρεπτική.

• Ὁ χωρὶς Θεό κόσμος νομίζει πὼς ὅλοι τοῦ χρωστᾶνε!

• Ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ θεωρεῖ ἀνάξιο τὸν ἑαυτό του γιά ὅσα ἀπολαμβάνει.

• Ὁ ἅγιος αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκη νά συγχωρῇ καὶ νά προσφέρῃ.

Θά μᾶς διχάσῃ ὁ Πάπας;

Η ἴνδυνος ὁ Πάπας ἡ ἀνεπιθύμητος; Θά μπορούσαμε ὡς πιστοὶ τῆς μιᾶς Ἐκκλησίας, τῆς Ὀρθοδοξίας, νά δεχτοῦμε καὶ τὰ δύο. Γιά τὴν ἀλήθεια ἡ αἵρεσις εἶναι ἀνεπιθύμητη. Ἄλλωστε εἶναι ἀπ' τὰ ἄμικτα πράγματα. Ἡ ἀλήθεια εἶναι πλήρωμα, καὶ δέν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ συμπλήρωμα.

• Ὁ Πάπας καὶ οἱ παπικοί εἶναι ἐπιθυμητοὶ μόνο ὑπὸ τὴν ἔννοια τῆς ἀγάπης ἐν ἀληθείᾳ. Δέν εἴμαστε ἔμεῖς, πού θά καταδικάσουμε «εἰς αἰῶνιον κόλα-

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

Κωδικός
1323

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Ἰδιοκτήτης: Σύλλογος «Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής»

Ἑπεύθυνος ἐκδόσεως: Ἀγγελ. Μπότζιου

Χριστοκοπίδου 12 - 105 54 - Ἀθήνα

www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα: 2103212713 & 2109765440

e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

Ἑπεύθυνος Τυπογραφείου:

Κωνστ. Σανιδᾶς, Ἰωαννίνων 6 - Μοσχᾶτο

Ἐτήσια συνδρομή:

Ἐσωτερικοῦ 10 €. Κύπρου 20 €.

Ἐξωτερ.: Εὐρώπης 20 €. Ἀμερικῆς: δολ. 25.

Καναδᾶ καὶ Αὐστραλίας: δολλάρια 30.

Ἐπιταγές καὶ ἐπιστολές:

Περιοδικό «Βαπτιστής»

Χριστοκοπίδου 12, 105 54, Ἀθήνα.

σιν» τούς όποιουσδήποτε πλανεμένους ή αίρετικούς. Μακάρι ν' αποπτύσουν και αυτοί τόν έγωισμό, πού τούς άλλοτριώνει από τήν αποκαλυφθείσα Άλήθεια και νά σωθούν, συντασσόμενοι μέ τήν εύαγγελική και πατερική παράδοσι, δηλαδή, μέ τήν Έκκλησία!

● **Οι έπισκέψεις του Πάπα** τής Ρώμης σέ όρθόδοξα κράτη, όπως ή Ελλάδα και ή Κύπρος, είναι φυσικό νά δημιουργούν προβλήματα και αντιδράσεις. Τόσο ή έπίσκεψις του προηγούμενου Πάπα στήν Ελλάδα επί αρχιεπισκόπου Χριστοδούλου, όσο και ή πρόσφατη έπίσκεψις του νυν Πάπα Βενεδίκτου ΙΣΤ' στήν Κύπρο (4-6 Ιουνίου) επί αρχιεπισκόπου Χρυσόστομου, προκάλεσαν άναταράξεις.

● Η Έκκλησία τής Κύπρου, ως Σύνοδος, έμφανίστηκε ένωμένη, μέ τή σχετική έγκυκλιό της, πού διαβάστηκε στους ναούς τής Κύπρου. Τίς θέσεις τής έγκυκλίου, όρθόδοξες όπωσδήποτε, τίς συνυπέγραψαν όλοι οι άποτελούντες τήν Ίερά Σύνοδο τής Κυπριακής Έκκλησίας ιεράρχες.

Στήν έγκυκλιο διαχωρίζονται οι άντορθόδοξες πλάνες του Παπισμού άπ' τήν έπίσκεψι του Πάπα, πού, όπως υποστηρίχτηκε, έγινε μέ πρόσκλησι του προέδρου τής Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Δημ. Χριστόφια.

● Θάπρεπε μετά τή συνυπογραφή τής έγκυκλίου νά ναι **ένιαία** ή γραμμή των Κυπρίων έπισκόπων.

Τό νά έμφανίζονται, από τό ένα μέρος μερικοί όρθοδοξότεροι των άλλων, και άπό τό άλλο άλλοι, ένδοτικότεροι των λοιπών, προξενεί **σκανδαλισμό** και **διαχωρισμό**.

Οι πιστοί δέν θέλουν ούτε τόν αρχιεπίσκοπο ν' άπειλή έμμέσως όσους έπισκόπους άρνήθηκαν νά παραστούν στήν ύποδοχή του Πάπα, άλλ' ούτε θέλουν μεμονωμένες όρθόδοξες μαρτυρίες έπισκόπων, πού είχαν όλη τήν εύχέρεια νά έκθέσουν τίς άπόψεις τους έντός τής Συνόδου.

● **Ο Διαχωρισμός** άπόψεων, τούς μόυους πού μπορεί νά διευκολύνη, είναι οι

σχισματικοί «παλαισημερολογίτες» και οι «φανατικοί».

● Η Έκκλησία όφείλει ένωμένη ν' αντιμετωπίζη **κινδύνους**, όπως ό ύλισμός, ό άθείσμός, ό άμοραλισμός, ό χιλιασμός, ό εύδαιμονισμός, ό ήδονισμός, ή μαγική θρησκευτικότητα, πού άποκτούν καθημερινά μυριάδες όπαδούς.

Ο Παπισμός, όσο κι άν έχη σχέση μέ τό **πρωτείο**, άλλά δέν είναι όμως ό πρώτος κίνδυνος για τούς όρθόδοξους τής Ελλάδος. Δέν φαίνεται ν' άποσπά όπαδούς άπ' τό ποίμνιο των Όρθόδοξων.

Αυτό δέν σημαίνει, ότι μπορούν όρθόδοξοι έπίσκοποι νά ύποδέχονται στό άεροδρόμιο τόν Πάπα. Άς τόν ύποδέχονται οι πολιτικοί άρχοντες, άφού ό **Πάπας** άρέσκεται νάχη και **πολιτική έξουσία!**

Κράτος - πειρατής!

Το ρομοκρατική ένέργεια όχι από άντιεξουσιαστές ή περιθωριακούς άριστοιστές, άλλ' από... έπίσημο κράτος, έξελίχτηκε σέ τραγωδία μέ δεκάδα νεκρών και πολλές δεκάδες τραυματιών.

● Τό κράτος; Τό **Ίσραήλ**. Μικρό σέ έκταση, άλλά μέ ισχυρό σύμμαχο τίς **Ηνωμένες Πολιτείες**, έκδηλώνεται μέ κρατικό «**τραμπουκισμό**» κατά άμάχων συνήθως πληθυσμών.

Ο παλαιός Ίσραήλ, περιεζωσμένος από έχθρους, στηριζόταν στή συμμαχία του Θεού: «Ούτοι έν άρμασι και ούτοι έν ίπποις, ήμεις δέ έν όνόματι του Θεού ήμων μεγαλυνθησόμεθα» (Ψαλμ. ιθ' 7).

Τώρα άντάλλαξαν τόν Θεό τής ειρήνης και τής ειρηνικής συνυπάρξεως των λαών, μέ τή **συμμαχία** τής ύπερδυνάμεως του κόσμου, των Ηνωμένων Πολιτειών. Τήν έξ ύψους δύναμι τήν άντικατέστησαν οι Ίσραηλinoi μέ... τίς έξ ύψους βόμβες και ρουκέτες!

● Στό έπεισόδιο, πού συνέβη χαράματα τής 31ης Μαΐου, επενέβησαν «έξ ύψους», μέ ώπλισμένα έλικόπτερα και «άπό θαλάσσης», μέ άνοπλα φουσκωτά, έναντίον άνθρωπιστικων όργανώσεων, πού μετέφεραν σέ έξι πλοία ιατρικό

υλικό και τρόφιμα στους σκελετωμένους κατοίκους της **Λωρίδας της Γάζας!**

Μόλις απησίαζε ή **είρηνική νηοπομπή** στην αποκλεισμένη θαλάσσια περιοχή, κατέβηκαν από έλικόπτερα Ίσραηλινοί στρατιώτες και άλλοι εισπήδησαν από ταχύπλοα στο κατάστρομα του επί κεφαλής της νηοπομπής, και άρχισαν να πυροβολούν άδιακρίτως! Φονεύτηκαν πάνω από δέκα, ενώ τό αίμα των τραυματισμένων κοκκίνισε τη θάλασσα.

Γελοιογραφία παρουσίασε τον πρωθυπουργό του Ίσραήλ Νετανιάχου να... επιβεβαιώνει: «Οι άκτες του Ίσραήλ δέν κινδυνεύουν από την αίματοκλιδα, που προκλήθηκε στα διεθνή ύδατα!»

• Η διεθνής κοινότητα καταδίκασε την έγκληματική ενέργεια έναντίον φιλανθρωπικής προσφοράς υπέρ των **Παλαιστινίων**, που λιμοκτονούν στη Λωρίδα της Γάζας. Άνάμεσα στους επιβάτες των σκαφών ήσαν και Έλληνες. Οί περισσότεροι πάντως ήσαν Τουρκοί.

• Τό θέμα είναι όχι ή έθνικότητα της άποστολής, άλλ' ή **έγκληματική ενέργεια** Έβραίων, που **άνασταυρώνουν** τον Ίησού (Έβρ. στ' 6), στο πρόσωπο άθώων.

Τό πρόβλημα των φτωχών της Γάζας παραμένει ως καρφή μυτερό στη συνείδησι των «πολιτισμένων» λαών της γής. Λόγω του αποκλεισμού της Λωρίδας μεγάλος αριθμός Παλαιστινίων κατοικούν σε σκηνές, τό 80% του πληθυσμού ζή κάτω άπ' τό όριο της φτώχειας, ή δέ άπουσία ιατρικής βοήθειας σκοτώνει ανθρώπους, που θά μπορούσαν να γιαιρευτούν.

Η συνδρομή του περιοδικού

■ 10 Εύρώ (€) τό χρόνο. • Στο λογαριασμό: **0026.0236.39.0100353548 EUROBANK.**

• Ταχυδρομικά στη διεύθυνσι: «**Βαπτιστής, Χριστοκοπίδου 12, 10554, Αθήνα.**» • Στο Γραφείο **Χριστοκοπίδου 12 (Μοναστηράκι)** ή στο Βιβλιοπ. «**Βαπτιστής, Έθν. Αντιστάσεως 103 (Άγιο Δημήτριο).**»

■ Του έξωτερικού τό έμβασμά στο όνομα «**Βαπτιστής**» (χωρίς τη λέξι Περιοδικό). **2103212713** και **2109765440.**

• Στην περιπέτεια της 31ης Μαΐου ή **Τουρκία** έμφανίστηκε να ήγγηται διεθνών αντιδράσεων κατά του Ίσραήλ.

Οί χριστιανοί βέβαια δέν λησμονούν, ότι σ' άλλες περιπτώσεις, όπως στην Κύπρο, ή Τουρκία ήγειται όχι φιλανθρωπίας, αλλά **τρομοκρατίας**. Χειρότερη είναι ή κατάσταση στη Βόρειο Κύπρο από εκείνην στη Λωρίδα της Γάζας.

Ή πειρατεία και ή τρομοκρατία φορῶνε κάποτε τά **προσωπεία** της άλληλεγύης και του είρηνισμού!

Θρόνοι βασισμένοι στην άδικία!

Ή κεφτήκαμε ποτέ τί φρικτό πράγμα είναι ή **άδικία**; Άδικούμε, όταν άρπάζουμε τά του άλλου. Άδικούμε, όταν στερούμε τό μισθό του τίμιου έργατη, και μάλιστα του φτωχού. Άδικούμε, όταν έξάγουμε συμπέρασμα υπέρ του ένός διαδίκου, χωρίς καθόλου ν' άκούσουμε τον άλλον. Άδικούμε και σε περιπτώσεις συζυγκής άπάτης. Τασσόμαστε π.χ. υπέρ του δράστη της μοιχείας, και άφήνουμε άνυπεράσπιστο τό θύμα (άντρα ή γυναίκα), να μένη στην πίκρα του.

Κάπως έτσι συμβαίνει και στον έκκλησιαστικό χῶρο. Μοιχός έπίσκοπος (**μοιχεπιβάτης**) είναι όποιος δέχεται να καταλάβη τη νόμιμη πνευματική σύζυγο (τή Μητρόπολι) κανονικού Μητροπολίτη.

• Η ιστορία έχει ήδη στιγματίσει την άδικία εις βάρος των «**Δώδεκα**». Δέν θά βαρεθούμε να τό λέμε, όσο κάθε τόσο κάποια νέα σφραγίδα έπικυρώνει την άδικία.

• Η άδικία συνεχίζεται στο πρόσωπο του μόνου επίζώντος Έπισκόπου, που επί 36 χρόνια άλύπητα χτυπιέται. Είναι ό γνωστός για την άγιότητα και θεολογική του δύναμι **Μητροπολίτης Άττικής κ. Νικόδημος (Γκατζιρούλης)**.

Άραγε οί σεμνοί άρχιερείς δέν διάβασαν ποτέ τά τρία χωρία, που καταδικάζουν την άδικία έναντίον άθώου;

• Τό ένα είναι τό έπιχείρημα (έν είδει έρωτήματος) του **άγιου φαρισαίου Νικόδημου** (γνωστού ως νυκτερινού μαθητού του Χριστού): «**Μή ό νόμος ήμών κρίνει**

τόν άνθρωπον, εάν μή ἀκούση παρ' αὐτοῦ πρότερον καί γνῶ τί ποιεῖ;» (Ἰωάν. ζ' 51). Ἀναπολόγητο θά κρίνετε τόν Ἰησοῦ;

Καί οἱ μέν Ἰουδαῖοι τότε μετά τό λόγο τοῦ Νικοδήμου ἐκείνου «ἀπῆλθον». Διέλυσαν τήν ἀδική συνοδό τους. Τοῦτον ὁμως τόν Νικόδημο (τόν Ἀττικῆς) ἀδικοὶ σύνδοι ἀρχιερέων ἀναπολόγητο τόν κρίνουν καί τόν καταδικάζουν. Ἐγκλημα ἀδικίας **«κατ' ἐξακολούθησιν»**.

• Τό ἄλλο χωρίο: «*Ἀποκαλύπτεται ὀργή Θεοῦ ἀπ' οὐρανοῦ ἐπί πᾶσαν ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν τήν ἀλήθειαν ἐν ἀδικία κατεχόντων*» (Ρωμ. α' 18). Δέν παίξει ὁ Θεός μέ τούς ἀδίκους.

Κατέχουν τήν ὀρθόδοξη ἀλήθεια, ἀλλ' ἐπιμένουν ν' ἀδικοῦν τόν ἄθωο Μητροπολίτη. Γιατί; Κάποιο **σύνδρομο** τούς δεσμεύει στήν ἐμπάθεια. Μερικοί τό ἀποκαλοῦν... Σεραφειμικό!

• Τό τρίτο χωρίο: Κλείνει τήν πόρτα τῆς αἰώνιας Βασιλείας ὁ Κύριος σέ χαρισματούχους τῆς ἐκκλησιαστικῆς διακομίας. Τούς ἀποπέμπει: «*Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας*» (Λουκ. ιγ' 27).

Δέν τό ὑπολογίζουν αὐτό τό χωρίο οἱ κατά καιρούς καί νῦν **μοιχεπιβάτες** ἐπίσκοποι; Σημειώνουμε, ὅτι σήμερα τήν ποιμνη τοῦ κανονικοῦ Μητροπολίτου κ. Νικοδήμου τήν ἔχον μοιρασμένη οἱ ἐξῆς: Βαρθολομαῖος («Μεγαρίδος»), Νικόλαος («Μεσογαίας»), Κύριλλος («Κηφισίας»), Ἀθηναγόρας («Ἰλίου»).

Ἡ τελευταία Ἱεραρχία ἔδωσε τή χαριστική βολή στόν ἀδικούμενο σεμνὸ Μητροπ. Ἀττικῆς Νικόδημο. Θά ἄρουμε, εἶπαν, τό ἐπιτίμιο τῆς **«ἀκουωνησίας»**, ὑπό τόν ὄρο ν' ἀναγνωρίσης, ὅτι καλῶς ἔγιναν ὅσα εἰς βάρος σου ἔγιναν!

Ἔ, ὄχι καί τέτοια σκληρότητα! Σάν νά τοῦ λένε:

—*Σέ χτυπάγαμε δεμένον τριάντα ἐξὶ χρόνια. Τώρα σέ λύνουμε, ἀλλά θά πῆς, ὅτι καλὰ κάναμε πού σέ χτυπάγαμε!...*

Καί περιμένετε ἀπ' τόν ἐπίσκοπο Νικοδήμου νάχη τέτοιο... μαζοχισμό;

Νά γιατί ἡ ὀρισθεῖσα ἀπό τήν Ἱεραρχία τριμελής ἐπιτροπή δέν τόλμησε ἀ-

κόμα νά μεταβῆ στό μοναστήρι του καί νά τοῦ ἐπιδώση τήν ἀδικότατη ἀπόφασιν.

Ἡ **δικαιοσύνη** δέν συναλλάσσεται μέ τήν **ἀδικία!**

Τοῦ παιδιοῦ ἡ ζωὴ καμμιά ἀξία!

Ἦ ρίν ἀπό 5 χρόνια σέ νοσοκομεῖο τῆς Δράμας πέθανε νεαρή κοπέλλα 25 χρονῶν! Γιά τό θάνατό της θεωρήθηκαν ὑπεύθυνοι δύο γιατροί. Ἐναντίον τους προσέφυγαν συγγενεῖς στή δικαιοσύνη. Τελικά ὁ Ἄρειος Πάγος στίς 10 Ἰουνίου ἐπέδικασε στοὺς γιατροὺς τό ποσό τῶν 320.000 εὐρώ, ὡς ἀποζημίωσι!

• Τόσο, λοιπόν, τιμᾶται καί ἐκτιμᾶται ὁ ἄνθρωπος; Ἀξίζει μόνο 320.000 εὐρώ;

• Θά ρωτήσουμε βέβαια καί κάτι ἀπειρώς σπουδαιότερο, λαμβάνοντας ὑπ' ὄψιν τήν ἐπέμβασι, πού ἀνεπιτυχῶς ὑπέστη ἡ κοπέλλα. Πρόκειται γιά **ἔκτρωσι!**

Μέ τήν ἔκτρωσι πληρώνεις τούς γιατροὺς, νά σοῦ σκοτώσουν τό παιδί! Νά **πολτοποιήσουν** τό ζωντανό ἔμβρυο, πού σκιρτᾷ μέσα στά σπλάχνα τῆς γυναίκας.

• Ἡ γυναῖκα προσφεύγει στήν ἔκτρωσι, γιά νά σκοτώσῃ τό παιδί της!

Τόσες δυστυχῶς κοπέλλες, ἔγαμες ἢ ἄγαμες, θύματα οἱ ἴδιες, ἰδίως τῆς **ἀπιστίας** ἢ ὀλιγοπιστίας, προτιμοῦν νά γίνωνται, μέ τήν ἔκτρωσι, **φόνισσες**, παρά νά κρατήσουν στή θερμὴ ἀγκαλιά τους τό παιδί τους. Καί κάποτε πάνω στή φονική μάχη κατά τοῦ ἀθῶου βρέφους διακυβεύεται καί ἡ δική τους ζωὴ.

• Ἄν ὁμως ἐπιδικάζεται τό ποσό τῶν 320.000 γιά τή ζωὴ μιᾶς γυναίκας, πόσο πρέπει νά ἐπιδικάζονται οἱ χίλιες ἔκτρώσεις κάθε μέρα στήν Ἑλλάδα; Καί πόσα πρέπει νά πληρώσῃ τό Κράτος, πού μέ τήν ἄδειά του δολοφονοῦνται τὰ ἑλληνόπουλα (**300.000 ἐτησίως!**), ἀφοῦ ἔχει νομιμοποιήσει τήν ἔκτρωσι;

• Τό κράτος πληρώνει καί θά πληρώσῃ ἀκόμα πιό ἀκριβὰ γιά τό ἐγκλημα (**ἐθνοκτόνο** ἄλλωστε) τῶν ἐκτρώσεων. Ὅσο γιά τὰ χρήματα, τόσο τὰ 320.000 εὐρώ, ὅσο καί πολλὰ ἀκόμα ἑκατομμύρια εὐρώ, στάζουν αἷμα, ἀθῶων αἷμα!...